

ACHTER DE SCHERMEN BIJ PRINSJESDAG

pagina 12

IN GESPREK:

Tweede Kamerlid Lea Bouwmeester (PvdA)
interviewt lobbyist Rob Meines

pagina 24

Roel Bekker heeft zijn
plannen bijna rond
pagina 6

Met SG Chris Buijink
(EZ) terug naar 1979
pagina 16

Wordt Ploumen de
nieuwe PvdA-voorzitter?
pagina 8

Hollandse Waterlinie in
ere hersteld
pagina 20

consulting | finance professionals | interim management | outsourcing

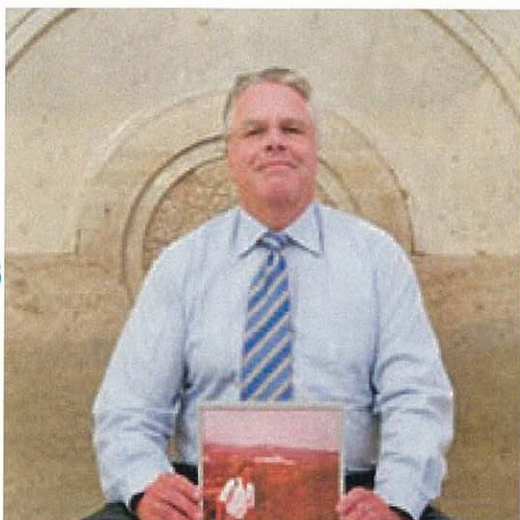
'Efficiënt werken is
echt leuk. Vindt u
dat verrassend?'

Mark Telgenkamp
06 1016 0802

ConQuaestor
mastering finance

T 0800 783 7833 | www.conquaestor.nl

16

12 Achter de schermen bij Prinsjesdag

Heeft de RVD de touwtjes nog in handen?

16 Politicoloog Buijink zit al 27 jaar op EZ

Deel I uit de serie Terugblikken met een topambtenaar

20 Hollandse Waterlinie in ere hersteld

Restauratie kost ruim een half miljard euro

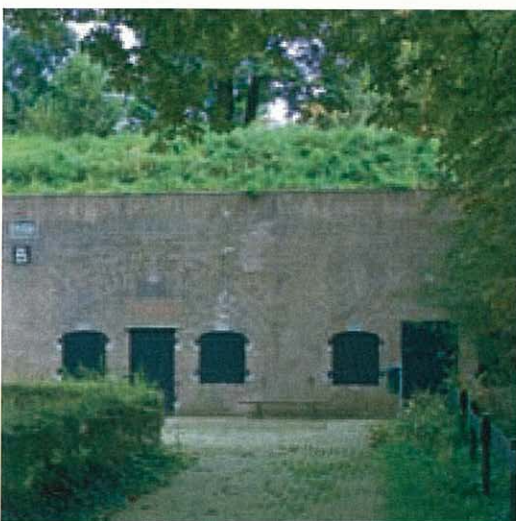
24 'In Nederland gaat het er netjes aan toe'

Lea Bouwmeester (PvdA) in gesprek met lobbyist Rob Meines

35 Trans-Atlantisch tussendoortje

Atlantische Commissie organiseert lunchlezing

20

NIEUWS 6 T/M 11

- 6 Roel Bekker heeft zijn plannen bijna rond
- 7 Nusent mislukt door persoonlijke verhoudingen
- 8 Ploumen: 'Ik ben een betere voorzitter dan Pronk'
- 10 Eenduidig Toezicht houdt op te bestaan
- 11 Miljoenennota gebaseerd op onzekere ramingen

SPELERS 28 T/M 31

- 28 Jong ABD gewenst
- 29 Nieuwe gemeentesecretaris in Amsterdam
- 30 Jolanda Denis over haar job bij LNV
- 31 André van Es wordt topambtenaar

MENINGEN

- 7 Column Guikje Roethof: De spiegel van Donner
- 19 Column Jorrit de Jong: Bij de strot

SERVICE

- 32 Et cetera: Tien vragen over topinkomens
- 34 Kameragenda

35

Omslagfoto: Rob Jongbloed

**PvdA-Kamerlid Lea Bouwmeester interviewt
oud-journalist en lobbyist Rob Meines**

PM draait de rollen om. In de serie 'in gesprek' verplaatst een politicus, bestuurder of ambtenaar zich in de rol van interviewer. Hoewel haar media-training zich tot nu toe heeft beperkt tot een enkele dag, neemt ditmaal Lea Bouwmeester, Kamerlid voor de PvdA, de microfoon ter hand. Zij voert lobbyist en oud-journalist Rob Meines mee in een levendig tweegesprek over integriteit, de waan van de dag en het zoeken naar compromissen.

'Ik zie een trend naar meer inhoud'

In een doelmatig ingerichte kamer, op de derde verdieping van het pand van Meines & Partners aan het Lange Voorhout, zet Rob Meines zich aan zijn massief houten vergadertafel. Op voldoende hoogte om een overzicht te verkrijgen, maar nog volop in contact met de wereld om hem heen. Tegenover hem zit Lea Bouwmeester, nog net geen jaar in de Tweede Kamer en bruisend van de energie en ambitie om zoveel mogelijk aan te pakken.

Lea Bouwmeester: 'Tegenwoordig bent u lobbyist, maar u bent uw carrière begonnen in de journalistiek. Waarom hebt u er ooit voor gekozen om de journalistiek in te gaan?'

Rob Meines: 'Dat is een over mijzelf nogal ont-hullend verhaal. Ik woonde in Friesland en daar werd in mijn jeugd nog wel eens een Elfstedentocht gereden. Ik stond daar als klein jongetje en ik wilde die finish zien. Maar ik kon er niet bij in de buurt komen, en toen zag ik daar allemaal journalisten. Die mochten natuurlijk wel bij de finish staan en toen dacht ik: ik wil journalist worden. Dan mag ik ook vooraan staan bij dit soort evenementen, met zo'n kaart om mijn nek.'

Bouwmeester: 'Toen u de journalistiek verliet was u een gelauwerd man, maar u bent natuurlijk ook ooit onderaan begonnen. Hoe heeft u de fijne kneepjes van het vak geleerd?'

Meines: 'In de eerste plaats hangt het heel erg af van je leermeesters die je als jong journalist krijgt. Dat waren er bij mij eigenlijk drie. Mijn meer filosofisch geschoolde leermeester was

Fedde Schurer. Toen ik begon bij de *Friese Koerier* was hij gestopt als hoofdredacteur. Maar hij schreef wel nog altijd theaterrecensies. Die schreef hij dan 's avonds thuis en ik moest dan, als jongste bediende, om half twaalf naar zijn huis om die teksten op te halen. Zo raakten we in gesprek. Hij heeft mij een paar jaar achter elkaar veel verteld over hoe je journalistiek bedrijft. Vooral bracht hij me een gevoel voor integriteit bij. Je komt bijvoorbeeld ergens in een hotel, ver van Den Haag, een zeer bekende Nederlandse minister tegen. Hij heeft

beschrijven. Want daar gaat het over in het leven. Hoe ogenschijnlijk heel eenvoudige mensen waarheden kunnen zeggen die van een veel grotere betekenis zijn dan de waarheden van een heleboel bekende politici. Maar dat moet je natuurlijk ook dat niet verheerlijken, alsof je een nieuwe Rousseau bent en terug wilt naar de edele wilden.

En dan heb ik nog een leermeester op de achtergrond, maar die heb ik helaas nooit ontmoet, want dat was Charles Dickens. Hij gebruikte zijn pen eigenlijk als een soort van

'OBJECTIVITEIT BESTAAT NIET, MAAR JE MOET WEL STREVEN NAAR EEN BEPAALDE MATE VAN INTERSUBJECTIVITEIT'

al wat gedronken en hij had jou daar niet verwacht. Je gaat met hem aan de bar zitten, hij drinkt met jou nog wat meer en vertelt dingen die een rel zullen veroorzaken als je dat de volgende dag in de krant zet. Doe je dat dan?'

Bouwmeester: 'Ik voel een nee aankomen. En wie zijn uw andere leermeesters?'

Meines: 'Een andere leermeester is Laurens ten Cate, de opvolger van Fedde Schurer als hoofdredacteur bij de *Friese Koerier*. Een man van wie ik echt heb leren kijken naar de politiek. Niet alleen naar de waan van de dag, maar ook naar de werkelijkheid die daarachter ligt. De derde leermeester was Rink van der Velde, een bekende Friese schrijver. Hij leerde mij gewoon kijken naar mensen. Hoe je in de kleine dingen iemand kunt herkennen en hoe je dat moet

camera en riep daarmee levensechte beelden op. Dat vind ik heel bijzonder.'

Bouwmeester: 'Hoe is uw loopbaan vervolgens verlopen? Want u bent correspondent geweest voor verschillende media.'

Meines: 'Dat klopt, maar eigenlijk ben ik altijd een dagbladjournalist gebleven. In de periode dat ik correspondent was in Duitsland voor *NRC Handelsblad*, maakte ik ook televisie voor de NOS. Dat was een ontzettend leuke combinatie, maar als krantenjournalist kun je meer de diepte ingaan.'

Bouwmeester: 'Wat maakte u dan tot een dagbladjournalist?'

Meines: 'Je bent niet zo aangewezen op dat beeld. Voor televisie heb je altijd beeld nodig voordat je ergens over kunt berichten. Dat

levert een vertekend beeld op van wat er speelt. Om een voorbeeld te geven: toen ik eind 1983 in Duitsland begon, hadden de Groenen zich net ontwikkeld tot een reële politieke macht. Maar op het journaal werd er bijna niet over bericht omdat het een te hoge zapfactor had. Uiteindelijk is het me toch gelukt een wat langere reportage te maken over een congres van de Groenen. Maar dan moest je helaas wel gebruikmaken van dat soort clichés als zogende moeders te midden van iedereen, en breiende mannen. Eigenlijk was dat je eer te na.'

Bouwmeester: 'Het valt me op dat mensen tegenwoordig meer uit zijn op quotes en korte berichten dan op de inhoud van de boodschap. Is dat ook een risico voor de integriteit van de journalist?'

Meines: 'Jazeker. Ik denk dat elke journalist wel eens in een situatie is geweest waarin hij zich vanwege een deadline gedwongen voelde bepaalde dingen niet meer te checken. On-

Bouwmeester: 'Het omgekeerde gebeurt ook. Dan lijkt het in de media alsof de politiek zelf bezig is met incidenten.'

Meines: 'Precies! Zoals de Kamervragen over de grote spermashow. Dat zijn van die hypes. In Duitsland hebben ze daar een mooie uitdrukking voor: er wordt elke dag een nieuwe zeug door het dorp gejaagd. Maar ik zie nu toch weer een trend naar meer inhoud. In de dagbladsfeer zijn er nu al twee gratis bladen die het over een andere boeg gooien: ze zijn er nog maar kort, maar toch zie je bij *De Pers* en *Dag* duidelijk een meer inhoudelijke aanpak. Al te veel alleen maar incidenten vermoet kennelijk ook op den duur.'

Bouwmeester: 'Kunt u reageren op de stelling "journalisten kunnen je maken of breken"?''

Meines: 'Wat je ziet is dat op gezette tijden een minister of staatssecretaris ten val wordt gebracht. Maar tegenover tien gevallen die je aan

'ALS JE INHOUDELIJK WILT ZIJN MAG JE JE NOOIT LATEN LEIDEN DOOR DE WAAN VAN DE DAG'

der die dwang heb ik ook wel gestaan, maar die is er nu denk ik vaker, als gevolg van de snellere berichtgeving. Je moet dan een concessie doen tussen het feit dat de krant toch moet worden verkocht, of dat het programma moet worden bekeken, en dat je verplicht bent de achtergrond van een verhaal te checken. Objectiviteit bestaat niet, maar je moet wel streven naar een bepaalde mate van intersubjectiviteit. Je moet je altijd afvragen of iets nieuws is, en of iets waardevol is. Als je inhoudelijk wilt zijn mag je je nooit laten leiden door de waan van de dag.'

kunt wijzen waarin de media een medebepalende rol hebben gespeeld bij de val van een politicus, staan misschien wel tienduizend gevallen waarin dat wel is geprobeerd, maar niet is gelukt. Bij het maken van een politicus gebeurt precies hetzelfde. Let wel, een journalist kan het proberen, en je zou daar soms zelfs opzet achter kunnen zien, maar als anderen dat niet overnemen gebeurt er niets. Je ziet wel vaak dat iemand tijdelijk uit de gunst kan raken bij de media. Kijk bijvoorbeeld eens naar Ruud Lubbers. Die was jarenlang een soort lieveling van de journalistiek en ineens was dat voorbij.

Toch denk ik dat wanneer je als politicus een duidelijke eigen lijn uitzet, je grenzen stelt, hard werkt en gewoon zorgt dat je je zaken kent, dat niemand jou dan kan breken. Dan mag je wel een keer een fout maken, maar als je dat erkent is er niets aan de hand. Met genoeg mag ik altijd denken aan het moment in de Tweede Kamer dat Van Mierlo, als minister van Defensie of van Buitenlandse zaken, een betoog staat te houden. Aan de interruptiemicrofoon een Kamerlid en die zet hem klem. Echt uit positie gepraat. Van Mierlo wacht, kijkt, begint breed te lachen en zegt: "Ja, nu hebt u me klem." De hele Kamer lacht, en het negatieve politieke effect van het feit dat hij even zijn zaakjes niet kende is weg. Gewoon toegeven.'

ROB MEINES

Rob Meines (1945) heeft Fries bloed door de aderen stromen. Zijn studie politieke wijsbegeerte volgde hij aan de Rijksuniversiteit Groningen, maar daarna keerde hij terug naar Friesland om zijn journalistieke loopbaan te beginnen bij de *Friese Koerier*. Vanaf 1979 werkte hij als redacteur Europa bij *NRC Handelsblad*. Van 1983 tot 1990 werkte hij als correspondent in Duitsland voor dezelfde krant en voor de NOS-televisie. Voor zijn artikelen ontving hij meerdere (internationale) onderscheidingen. Sinds 1994 is hij werkzaam bij het lobbykantoor Meines & Partners in Den Haag.

Bouwmeester: 'Nieuws waarde en de keuze uit verschillende bronnen is ook een belangrijk aspect van de relatie tussen de politiek en de media. Span je een ander voor je karretje of word je zelf voor een karretje gespannen?'

Meines: 'Als journalist moet je je ook af en toe voor een karretje laten spannen, want je bent ook maar de berichtgever van wat er gebeurt. Een van mijn oud-collega's bij *NRC Handelsblad* gebruikte daar geregeld een wat ruw beeld voor: 'Op een bepaald moment ben je als journalist enkel berichtgever. Dan ga je op je rug liggen en heb je je benen wijd.' Je moet intelligent luisteren en je mag nooit dingen voor zoete koek slikken. Maar als jij als PvdA-Kamerlid op een zeker moment iets vindt en

het is relevant voor de discussie, dan moet een journalist dat in de krant zetten.'

Bouwmeester: 'Als lobbyist heeft u natuurlijk een andere relatie tot de politiek. Als Kamerlid word ik zelf benaderd door veel verschillende mensen. Ook door mensen met wie ik het eigenlijk niet eens ben. Bovendien moet ik oppassen niet te veel hooi op mijn vork te nemen. Hoe gaat u daarmee om als lobbyist?'

Meines: 'Als je goed wilt lobbyen moet je er ook rekening mee houden dat een Kamerlid maar een beperkte hoeveelheid tijd heeft. Dus je moet je realiseren dat als je naar een Kamerlid gaat en je legt daar een dik rapport neer, dat het...'

Bouwmeester: '...nooit wordt gelezen?'

Meines: 'Precies. En dan kun je nog wel roepen dat dat de taak is van een volksvertegenwoordiger, maar daar schiet je niets mee op. Je moet zelf juist in staat zijn om in een kwartier tot maximaal een halfuur uit te leggen waar het over gaat. Je moet je argumenten goed op een rijtje hebben. Juist bij mensen die er in eerste instantie anders tegenover staan. Bij veel opdrachten uit het bedrijfsleven werkt dat voor ons als een soort annuïteit. Je begint met heel veel tijd te spenderen aan de opdrachtgever zelf. Eerst om een duidelijk beeld te krijgen van wat hij wil, vervolgens om je opdrachtgever precies aan te geven wat hij echt niet kan vragen. Bovendien wordt vaak geen rekening gehouden met het feit dat verandering van een wet of een politiek voorstellen een proces is dat jaren vergt. Naarmate je verder komt in de opdracht ga je minder tijd spenderen aan de klant en meer aan de zaak. In dat stadium ga ik op zoek naar het optimum tussen het bedrijfsbelang en het algemeen belang, zoals dat door de politiek wordt vertegenwoor-

digd. Dat leg je bij beide partijen neer, zowel bij de klant als bij de overheid.'

Bouwmeester: 'Kom je makkelijk binnen bij ministeries?'

Meines: 'Ja, als je maar transparant bent en precies aangeeft welk belang je vertegenwoordigt, dus voor wie je komt en met welk doel. En natuurlijk als ze je hebben leren kennen als iemand die niet met onzin aankomt. Ze moeten erop kunnen vertrouwen dat als ze met je aan het brainstormen zijn, je de uitkomst niet doorspeelt aan de klant alsof het een harde afspraak is. *Nothing is agreed until all is agreed*. Wat ik wil aangeven is dat dit een democratisch proces is. Je bent bezig de publieke zaak en de particuliere zaak op elkaar af te stemmen en als daar iets uitkomt dat acceptabel is voor het parlement zowel als voor de betreffende onderneming, dan heb je het goed gedaan.'

Bouwmeester: 'Tot slot. Hoever mag je gaan als lobbyist? We kennen allemaal vooroordelen. Maar wat zijn de middelen die je reëel kunt inzetten? Wat is normaal, behalve naar een ministerie gaan en daar op een kantoor zitten?'

Meines: 'Hier in Nederland gaat het er netjes aan toe. Ik doe dit nu al veertien jaar, en ik heb in al tijd nog nooit iets meegemaakt waarvan ik dacht: dit gaat te ver. Wat wel mag is een kopje koffie drinken. Ik lunch natuurlijk wel, maar bijna nooit met een ambtenaar. En ook alleen dan als je een keer een zaak naar ieders tevredenheid hebt afgesloten of je hebt al een gemeenschappelijke grond gevonden. In al die jaren is het maar één keer voorgekomen dat een politicus me om een te grote gunst heeft gevraagd. Daar kon ik natuurlijk niet op ingaan, en het was ook meer een uitglijer dan kwade opzet.' <

LEA BOUWMEESTER

Lea Bouwmeester (1979) heeft de politiek in de genen zitten. Op haar 15e werd zij lid van de Jonge Socialisten en stond met anderen aan de wieg van de JS-afdeling Flevoland. Van 2002 tot aan het moment dat ze vorig jaar in de Kamer kwam was ze werkzaam als raadslid van de gemeente Almere. Daarnaast was ze sociaal raadvrouw in Amsterdam en Amersfoort en werkte ze sinds april 2006 bij een woningcorporatie in de hoofdstad. Aan het eind van het zomer is zij altijd te vinden op het Lowlands-festival voor de nodige mix van muziek, kleinkunst en exotisch eten.

